

Policy för inköp

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast antagen	Beslutsinstans
Policy för inköp	Policy	2025-06-18 § 165	Kommunfullmäktige
Administrationsansvarig	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	3	25KS351	2026-06-30
Dokumentinformation	Inriktning för inköp och upphandling		
Dokumentet gäller för	Kommunens nämnder och styrelse samt i tillämpliga delare bolagskoncernen		

Innehåll

Policy för inköp.....	1
1. Omfattning	2
2. Inköspolicyns syfte och innehåll	2
3. Målsättning.....	2
4. Rättssäker offentlig upphandling	2
5. Strategiskt verktyg för god affär	3
6. Effektiva offentliga inköp	3
7. Extern finansiering	3
8. Mångfald av leverantörer och en väl fungerande konkurrens.....	3
9. Innovationer och innovativa lösningar	3
10. Hållbarhet.....	4
10.1 Miljömässig hållbarhet	4
10.2 Socialt hållbart samhälle	4
10.3 Ekonomisk hållbarhet.....	4
11. Säkerhet och beredskap	4
12. Etik	4

1. Omfattning

Piteå kommunkoncernen består av ett antal upphandlande myndigheter och enheter, vilka lyder under de lagar som styr offentlig upphandling. Denna policy för inköp och upphandling fastslår den yttre ram som gäller för Piteå kommunkoncerns samtliga nämnder och bolag. Till policyn hör riktlinjer som beskriver inköpsprocessens delar och roller mer i detalj. Med inköpsprocessen avses ett antal delprocesser som upphandlingsprocessen, beställningsprocessen, betalningsprocessen och uppföljningsprocessen.

2. Inköspolicyns syfte och innehåll

Piteå kommun upphandlar varor, tjänster och entreprenader för betydande belopp. Alla inköp vid Piteå kommun ska ske enligt gällande rättsregler samt Policy- och Riktlinjer för inköp och upphandling. Den nationella upphandlingsstrategin och de sju inriktningsmålen ska i den mån det är möjligt beaktas i Piteå kommuns inköpsprocess.

Inköspolicyn anger principerna för inköpsprocessen och syftar till att nämnder och styrelser med rimlig säkerhet säkerställer att anskaffning av varor, tjänster och entreprenader sker i enlighet med gällande rättsregler och styrdokument samt tydliggör skyldigheten att använda upphandlade avtal. Alla medarbetare som berörs av någon del av inköpsprocessen ska ha kännedom om och följa Policyn, riktlinjer och rutiner.

3. Målsättning

Målsättningen är att Piteå kommun ska driva utveckling mot ökad hållbarhet och att styra de lokala målen mot målen i Agenda 2030, som ska vara ett naturligt arbetssätt som bedrivs i det ordinarie arbetet i Piteå kommun. Piteå kommun ska eftersträva en effektiv inköpsprocess där upphandling och inköp av varor och tjänster, bidrar till en kostnadseffektiv verksamhet med hög kvalitet och en långsiktigt hållbar kommun.

4. Rättssäker offentlig upphandling

Alla upphandlingar i kommunen ska ske enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) med hänsyn till de grundläggande upphandlingsprinciperna:

- Principen om icke diskriminering
- Principen om lika behandling
- Proportionalitetsprincipen
- Principen om öppenhet
- Principen om ömsesidigt erkännande

Förutom lagen om offentlig upphandling så har regeringen också tagit fram en nationell upphandlingsstrategi med sju inriktningsmål som kommunerna bör arbeta mot.

Målsättningen med strategin är att upphandling ska bli ett strategiskt verktyg så att skattemedel används på bästa sätt.

Piteå kommunkoncern utgör en av flera aktörer som ska bidra till förverkligandet av den utarbetade "Nationella upphandlingsstrategin" och de sju inriktningsmålen:

1. Offentlig upphandling som strategiskt verktyg för en god affär
2. Effektiva offentliga inköp
3. En mångfald av leverantörer och en väl fungerande konkurrens
4. En rättssäker offentlig upphandling
5. En offentlig upphandling som främjar innovationer och alternativa lösningar
6. En miljömässigt ansvarsfull offentlig upphandling
7. Offentlig upphandling som bidrar till ett socialt hållbart samhälle

5. Strategiskt verktyg för god affär

Kommunstyrelsen har en strategisk roll när det gäller att utveckla inköpsverksamheten för att uppnå en ändamålsenlig inköpsprocess och inköpsorganisation. Hela inköpsprocessen ska präglas av en helhetssyn i syfte att göra goda affärer och därigenom bidra till kommunens mål, verksamheternas behov och ett effektivt resursnyttjande, nytta för medborgare och näringslivets utveckling. Inköpsenheten ansvarar för att ta fram relevanta styrdokument för hela inköpsprocessen och kommunens verksamheter är alla ansvariga att samverka tvärfunktionellt för att uppnå bästa affären för kommunen som helhet.

6. Effektiva offentliga inköp

Inköps- och upphandlingsförfarandet ska vara effektivt och ge mervärde för pengarna. Genom strategiska upphandlingar kan den bästa affären uppnås utifrån behov, kvalitet samt socialt, miljömässigt och ekonomisk hållbarhet. God inköpskompetens i hela organisationen är en förutsättning för goda affärer och effektiva inköp. De roller som identifierats som nyckelpersoner i inköpsprocessen ska inneha god kompetens inom hela inköpsprocessen.

Verksamheterna ska nyttja de elektroniska verktyg som finns som E-handelssystem och uppföljningssystem i inköpsprocessen, de ska utvecklas löpande för att effektivisera och kvalitetssäkra samtliga delar i processen. Samverkan med andra upphandlande myndigheter/enheter eller organisationer ska eftersträvas på alla plan där det är affärsmässigt gynnsamt.

7. Extern finansiering

Finansiell och operationell leasing är finansieringsalternativ som jämföras med upplåning och omfattas av reglerna för upplåning i finanspolicyn med tillhörande riktlinjer och anvisningar.

8. Mångfald av leverantörer och en väl fungerande konkurrens

Konkurrensen på marknaden och mångfalden av aktörer, varor och tjänster ska tillvaratas för att tillgodose samhällets behov på bästa sätt och eftersträva goda affärer. Mötesplattformar för dialog med potentiella leverantörer samt bransch- och intresseorganisationer ska tas tillvara samt användning av digitala verktyg i inköpsprocessen ska eftersträvas för att uppnå effektiva och rättssäkra processer.

9. Innovationer och innovativa lösningar

Innovationer och alternativa lösningar ska eftersträvas inom områden som identifierats som lämpliga för innovationsupphandling som exempelvis genom att efterfråga funktionskrav snarare än färdiga lösningar.

10. Hållbarhet

Kommunfullmäktige har fastställt i verksamhetsplanen att kommunens lokala mål ska sträva mot målen i Agenda 2030. Regeringens beskrivning är att:

”Agenda 2030 är en handlingsplan med mål för omställning till ett hållbart samhälle för människorna, planeten och välbefindandet. Agenda 2030:s mål och delmål är integrerade och odelbara och omfattar samtliga tre dimensioner av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.” Upphandlingsmyndighetens vägledning för hållbar upphandling, ska vara vägledande i kommunens kravställningar.

10.1 Miljömässig hållbarhet

Miljöhänsyn ska eftersträvas vid upphandling av produktgrupper och tjänster med stor miljöpåverkan. Upphandlingsmyndighetens miljökriterier och stödverktyg för att ställa krav på djurskydd ska vara vägledande vid upphandling. Vid upphandling av animaliska livsmedel ska Upphandlingsmyndighetens baskrav utgöra lägsta nivå och svensk djurskyddslagstiftning vara vägledande tillsammans med kommunens styrande dokument som reglerar området.

10.2 Socialt hållbart samhälle

Krav på sociala hänsyn bör ställas där det är möjligt. Sociala hänsyn kan exempelvis innebära att möjligheter till anställning främjas för viss utsatta grupper, jämställdhet och universell utformning, att säkerställa att produkter och tjänster utformas för att inte på förhand utesluta vissa användare. Eventuella risker i upphandlingens leverantörsled när det gäller bland annat respekten för mänskliga rättigheter ska övervägas där det är möjligt.

10.3 Ekonomisk hållbarhet

Ekonomiskt hållbar upphandling innebär effektiv användning av skattemedel som bidrar till att stimulera ett väl fungerande näringsliv, en variation av leverantörer, sund konkurrens, samt ekonomisk tillväxt som inte sker på bekostnad av människor eller miljö. Ytterligare faktorer utöver inköpspris kan vägas in och hänsyn kan tas till kostnaden över hela livscykeln.

11. Säkerhet och beredskap

Det finns flera bestämmelser i upphandlingslagstiftningen som är relevanta när man integrerar krisberedskapsaspekter i offentliga kontrakt. Det är viktigt att säkerställa att kraven är tydliga och proportionella samt att upphandling av samhällsviktig verksamhet behöver ta hänsyn till de särskilda sekretessregler som gäller bland annat totalförsvaret och samhällets beredskap. Se Policy för säkerhetsarbete i Piteå kommunkoncern

12. Etik

Etik i upphandling är att ställa vissa krav som leder till etiska anbud. Det kan vara krav inom miljöområdet, krav på rättvisa arbetsförhållanden och annat, där Piteå kommun har tagit steget att bli diplomerad Fairtrade kommun som står för krav på miljömässigt, ekonomisk och social hållbarhet.

Etik är även att säkerställa att mutor och jäv inte förekommer. Se kommunetisk policy i Piteå kommun.

Antagen av KF 2020-05-18 § 84

Antagen av KF 2024-06-24 § 150

Reviderad av KF 2025-06-18 § 165

Dokumenthänvisningar

Lagen om offentlig upphandling (LOU)

Lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och Posttjänster (LUF)

Lagen om upphandling av koncessioner (LUK)

Lagen om upphandling på försvar- och säkerhetsområdet (LUFS)

Tillkännagivanden och förarbeten EU-direktiv och beslut om offentlig upphandling EU-förordningar om offentlig upphandling

Upphandlingsmyndighetens författningssamling (UFS)

Konkurrensverkets författningssamling (KKVFS)

Offentlighet och sekretess

Upphandlingsförordningen

Informationssäkerhet vid upphandling

GDPR och upphandling

Säkerhetsskyddad upphandling

Förbud om otillbörliga handelsmetoder vid köp av livsmedelsprodukter

Nationella upphandlingsstrategin, regeringen 2017

Lokala hänvisningar

Riktlinjer för inköp

Kommunetisk policy

Policy för säkerhetsarbete